

4. Sep. 1845

FAKTA

Dato:

4. Sep. 1845

Sidetæl:

Dagbog F, side 85-90

Dagbogens placering:

Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.

KKS19997

Trykt udgave:

Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas

Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,

Statens Museum for Kunst 1976, s.

124-126; Jesper Svenningsen (red.):

Seks år af et liv. Johan Thomas

Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,

kunst og kærlighed, København 2018,

s. 366-367

TRANSSKRIFTION

4 September Rom

Hvordan skal jeg dog lære Lethed i Omgang med Andre. Jeg lever her i de piinligste Forhold, blot fordi jeg ikke med Ro og Taalmodighed kan høre paa den Spot og de Skjældsord, som Jerichau¹ dagligt udgyder i rigeligt Maal over Alt, hvad der er dansk. Han har selv sagt, at det har været for at stille min Taalmodighed paa Prøve, og det har undret ham, at jeg i Førstningen ikke altid tog det ilde op; men efter en saadan Tilstaaelse er det mere, end der staaer i min Magt, at høre roligt paa Sligt, og det er kommet til meget alvorlige Optrin, som dog var hæftigst Dagen før min Geburtsdag. Jeg havde nemlig yttret mig imod, at Thorald² skulde søge Stipendium efter at have modtaget ●86● tidligere privat af Dronningen 200 Rbdlr til en Reise i Tydskland. Jeg paastod, at det ikke var kammeratligt mod hans Jevnaldrende, som maaskee ikke stode i et saadant Forhold til Dronningen, at de kunde opnaae en saadan Gave. Han svarede: at han ikke stod i et saadant kammeratligt Forhold til Nogen. Det gjør jeg vel heller ikke, naar jeg undtager Skovgaard³ og Dreier⁴, men synes desuagtet, at der er Hensyn, som bør tages alligevel i slige Sager, som Alle attraae. Om jeg har været for stræng i dette veed jeg ikke, men det veed jeg, at de var strængere mod mig, naar de sagde, at min Opførsel mod dem var kjeltringsagtig, fordi jeg der saa strængt paatalte en lille Uret, som de ikke engang vilde indrømme var en Uret, naar jeg taug til de store ●87● Misbrug, som Adolf stedse omtaler paa det Skarpeste. Disse ere Uretfærdigheder, han troer at see i Academiets Fremfærd, Sager som jeg hidtil har været alt for Lidt inde i, til at dømme Klart om, og som han altid omtaler paa en Maade, at det meget mere seer ud som Vrede mod de Mennesker, der sidde i Academiet, end egentlig over uhældige Resultater, som man maa indrømme ham, der ere komne af flere Concourser o s v. Deriblandt er nu Mennesker, som jeg holder af og er Meget skyldige, og dem kan jeg dog ikke rolig høre udskjældte. Dette er det evige Tvistepunct, som jeg ikke har Haab om kan bortfjernes, og dog er jeg bunden til Adolf og Thorald, da de med megen Velvillie have hjulpet mig her, ●88● hvor jeg trods Etatsraad Kochs⁵ bestemte Løfte, endnu er ganske blottet for Penge. Penge laaner Ruben⁶ mig bestandig; men det er mig yderst empfindtligt at skyldte Mennesker, der i Grunden slet ingen Sympathie har for mig, Alt, min hele Tilværelse. Og saaledes udvikler sig jævnt en Længsel efter Hjemmet alt for tidligt. At vende tilbage er mit eneste Ønske, derom dreier sig Alt for mig nu, da jeg føler, at jeg uden Landsmændenes Venskab kun kan føre det kummerligste Liv her i Rom. Jeg anede det alt hjemme, at Adolf var forandret, men at Intet, slet Intet af hans gamle Interesser var blevet tilbage, det kunde ikke falde mig ind. Alt er bortdunstet for en kold Kritik, for hvilken Kunst, Politik, ●89● Religion, ja Kristus selv maa stilles, og tidligere levende Interesser betragter han som kummerligt Hjernesvind, han forlængst er kommet over. Men det skylder

jeg Sandheden at sige: at han har udviklet sig til en dygtig Kunstner, som han selv vedgaaer, for en stor Deel dreven af Ærgjærrighed. Som Kritiker har jeg ogsaa nogen, dog langt ringere Agtelse for ham, da den Alsidighed, han troer sig i Besiddelse af forekommer mig i en uhyre Grad eensidig, idet den fordømmer reent visse Klasser af Mennesker, ja hele Nationer, naar Talen er om Kunst (Archæologer og Englændere). Jeg kunde skrive Meget herom, men til hvad Nytte, •90• mit Forhold til ham, jeg har holdt saa meget af, er for piinligt nu til at det nogensinde vil kunne udslettes af min Hukommelse. O Gud! naar jeg da tænker paa mine Venner i Kjøbenhavn, hvor iisnende koldt er da ikke Livet i det varme Italien.

¹ Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau (1816-1883).

² Malerkammeraten Thorald Læssøe (1816-1878).

³ Malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

⁴ Landskabsmaler Dankvart Dreyer (1816-1852).

⁵ Jørgen Hansen Koch (1787-1860), arkitekt og direktør for Kunstakademiet 1844-1850.

⁶ Ludvig Ruben (1818-1875), svensk maler og billedhugger.

4 September Rom

Abordan skal jeg dog lære Lethed i Om-
gang med Andre. Jeg lever her i de
præmte Forhold, blot fordi jeg ikke
med Noget Taalmodighed kan høre
paa den Spæt og de Skjoldord, som
Jenshan dagligt indgiver i mig
Maal over Alt, hvad der er danske.
Hans selv sagt, at det har været
for at stille min Taalmodighed paa
Prøve, og det har mindret ham, at
jeg i Først sinde ikke altid tog det
ilde op; men efter en saadan
Tilstræelse er det mere, end der
stær i min Magt, at høre saeligt
paa det, og det er kommet til
megt almindelige Optimer, som dog
være heftigst Dagen for min Ge-
hærs dag. Jeg havde nemlig givet
mig imod, at Thorald skulde sige
Skjendinnu, efter at have medtaget

tidligere priset af Dronningens 200
Rbd^{er} til en Reise i Tidskland.
Jeg paasted, at det var ikke kamme
retligt med hans Jern aldaende, som
maaskee ikke stede i et saadant For
held til Dronningens, at de kunde
gynaae en saadan Gave. Man svarer
d. v. at han ikke stod i et saadant kam
meratligt Forhold til Kongen. Det gjor
j. vel heller ikke, naar j. indtager
Skouggaard og Dreier, men synes des
nagtet, at det er blensigt, som her ogsaa
alligevel i slyge Lagen, som alle at
traad. Om j. har været for streng
i dette veed j. ikke, men det veed j., at
de var strengere med mig, naar de
sagde, at min Opførsel med dem
var Kjærling og tyg, fordi j. det var
strengt paatalte en lille Brev, som
d. ikke engang vilde indromme med
en Brev, naar j. taug til d. sters

Miss'ling, som Adelf stodee omtales
paa det skarpeste. Disse ere det
feerdighede, han traer at see i A-
cademiets Faempend, Sager som
jy hiidtil har været alt for lidt inde
i, til at komme klart om, og som
man altid omtales paa en Maade,
at det meget mere see ind som
Væde med de Menneker, der sid
de i Academi, end egentlig er
de uheldige Resultater, som man
alt man indromme kan, der er
komme af flere Caricaturer o. s. v.
Der blandt er en Menneker, som
jy holder af og er meget skyldig,
og som man jy ikke vilig hør
indskyldte. Dette er det evige Triste
spunnt, som jy ikke har klæb om
man hør fjernes, og Jy er jy bundet
til Adelf y Thersald, da de med ingen
Nilsilie have hjulpet mig her,

Men gj træde Stats raad Kæde be
stemte Løfte, endnu er ganske blettet
for Penge. Penge laaner Næsten
mig bestandig; men det er mig gj
derst angfindtligt at skyld. Men
næsten, der i Jorden slet ingen
Sympathier har for mig, Alt,
min hele Tilværelse. Og allerede
indskrives sig jøvnt en Længsel efter
Hjemmet alt for tidligt. At vende
tilbage er mit eneste Ønske, derom
sæier sig Alt for mig om, da gj
føder, at gj inden Lænde mandens
Venskab kun have fire det himmelen
lygte Lide her i Rom. Gj anede det
alt hjemme, at Adelf var forandret,
men at Sartet, slet Sartet af hans
gamle Interesser var blevet tilha
ge i det himmelen. I alle fald mig ind.
Alt er det dinstet for en held for
tike, for her har Kunst, Politik,

Religion, ja Kristus selv man
stiller, og tidligere levende Inter-
esse betragter han som krumme
ligt Hjemsjind, han forlangt
en kommet over. Men det skift
der sig sandheden at sige: at han
hav indskilet sig til en dygtig Kunst-
ner, som han selv vedgaaer,
for en stor Del drevet af Ar-
gierighed. Som Kritiker har jeg
ogsaa neget, og langt ringere
Agtsel for ham, da jeg Alsidig-
hed, har troet sig i Besiddelse
af fine mennesker mig i en ~~st~~ uhyg-
grad eensidig, idet jeg for din
mest seer disse Klasser af Men-
nisker, ja hele Nationer, naar
Talen er om Kunst. (Archaeology
og Englandsere.). Af kunde skrive
Might herom, men det skal sigte,

mit Forhold til hane, pⁱ har heldt
saa meget af, ee for p^rindligt mⁱ
til at det regnesinde vil kunne
indsluttes af min Klukomnelse.

O Gud! naar pⁱ de teker paa
mine Venner: Njeburkaw, hvor
isende kaldt ee da ikke Lint
i det varme Italien.

5 Sept Rom.

I dag har pⁱ haft det langt bedre med
Contubernale, med Guds Hjelp ladet
det sig vel gjore: at i kunne enes,
men vid ee bliue det meppel. —

Iy har været to Gange i Vaticand; det
ee en Videns af Kunstsager, hvor
de allerheligste Ting findes, hvor
man sender Qiet. Af Malerier
er der ikke mange, men aldeles her
viende. Det har forandret mig.